

VIVE LA DIFFÉRENCE !

Dones "guardavies" i noies dolentes amb alguna cosa per explicar.

Curtmetratges d'algunes de les animadores contemporànies més representatives, realitzats amb diferents tècniques i estils. En el camp de l'animació independent, les autores sempre han gaudit de força reconeixement i aquesta sessió n'és un bon exemple.

LL'animació és una àrea en la qual les artistes i cineastes han tingut un gran impacte al llarg de les dues darreres dècades, en una proporció molt més gran que en les pel·lícules d'imatge real (...)

Segons la novel·lista Jeannette Winterson *'Per a les dones amb un talent per l'art i un interès en el cinema, l'animació ofereix un repte i un lloc segur'*. Un repte pel potencial d'expressió il·limitat, i un lloc segur perquè l'animació ofereix un espai privat en el qual és possible experimentar. Les idees, els sentiments i els punts de vista es poden presentar, no com a arguments lineals per a ser acceptats o rebutjats per l'espectador, sinó personificats amb imaginació, executats, literalment posats en joc perquè l'espectador els experimenti i els interpreti per ell mateix. Problemes seriosos com l'abús sexual incestuós o el lloc de les dones en la legislació, amb l'animació es poden explorar de formes impensables en els llargmetratges de ficció i documentals, i sovint, d'una manera molt més imaginativa i accessible que no pas quan s'utilitza imatge real. En els darrers anys, algunes de les pel·lícules animades més innovadores les han realitzat dones. Aquest gènere també pot donar veu a aspectes molt personals, tant en el contingut com en termes de producció, ja que no té els obstacles i les restriccions del naturalisme ni les complexitats organitzatives del cinema de ficció en imatge real. El curtmetratge animat ofereix, gairebé literalment, una pàgina en blanc en la qual es pot fer un croquis d'una visió imaginativa que comunica, fins i tot sense paraules. Transcendent les fronteres del llenguatge també pot donar veu a allò que resulta difícil d'articular, perquè té massa lligams amb sentiments inconscients com el desig o la fantasia.

Jayne Pilling (*Women & Animation, a compendium*. BFI. Londres, 1992)

CAFÉ BAR. Alison de Vere.

Gran Bretanya, 1974, 4', color. Dibuix animat. Una parella es troba a la terrassa d'un cafè. La seva conversa s'interpreta visualment, i el film sobretot ens mostra el punt de vista femení ple de fantasies i pors. **Café Bar** va rebre el Premi Especial del Jurat (que es va atorgar per primera vegada a una dona) al Festival d'Annecy de 1975.

Alison de Vere

L'obra de la recentment desapareguda Alison de Vere (Peshawar-Paquistà 1927- Cornwall, Inglaterra 2001), és un referent ineludible en el camp de l'animació independent. Va iniciar la seva carrera en el gènere el 1951, treballant per Paul Grimault a **The King and Mr. Bird**. Durant els anys 50 va col·laborar amb estudis britànics com Halas & Batchelor, Trickfilm o Wayatt-Cattaneo, tot i que, sens dubte, va ser el seu treball en la creació dels fons de la pel·lícula **Yellow Submarine** (George Dunning, 1968) el més memorable, paral·lelament a les seves pel·lícules com a directora. Alison de Vere va fundar la seva pròpia productora per a la qual va realitzar títols que varen rebre premis en alguns festivals internacionals especialitzats. La seva filmografia, a més de **Café Bar**, inclou pel·lícules en dibuix animat, com ara **Monsieur Pascal**, **Silas Marnier**, **The Angel and the Soldier Boy**, **The Black Dog**, **Eros & Psyche** i **Mouse and Mole**.

MOI L'AUTRE. Marie Paccou.

Gran Bretanya, 2000, 6'20", color. Animació amb sorra. *Moi l'autre* és un exercici de poesia visual. La nena que viu dins de la dona un dia desapareix. En aquest curt la tècnica directa que es va utilitzar va ser assistida per ordinador (en el procés previ al rodatge) per a crear un joc de llums i ombres excel·lent. El film és el seu treball de graduació del Royal College of Art de Londres.

Marie Paccou

Va néixer a Dakar (Senegal) el 1974, cursà els seus estudis superiors a Bordeus (França) i es llicencià en Arts decoratives a París. Amb el seu primer llargmetratge **Un Jour** va ser premiada a molts dels festivals especialitzats del món, convertint-se en una de les noves promeses de l'animació d'autor. **Moi l'Autre** és la seva segona pel·lícula i la més recent.

WHAT SHE WANTS. Ruth Lingford.

Gran Bretanya, 1994, 4', color. Dibuix animat. Un dia qualsevol a una dona l'assalten les seves fantasies sexuals. Aquest projecte va formar part del programa per a animació experimental *Anima't!* de l'Arts Council de Gran Bretanya.

Ruth Lingford

Malgrat que Ruth Lingford va començar la seva carrera com a animadora independent quan ja havia entrat en la maduresa, després d'anys d'exercir de psicòloga, ha aconseguit situar-se entre les autores més interessants dels darrers anys amb una obra tan compromesa com gràficament interessant. La seva filmografia inclou d'altres títols com **Tihtrope, Whole Lotta Love, Sea in the blood, Baggage, Crumble, Pleasures of War o Death and the Mother**. Ruth Lingford ha treballat amb d'altres artistes i animadors, com el col·lectiu londinenc Shynola. *"Moltes de les meves idees provenen dels moments entre el son i la vetlla. El perill de la meua forma de treballar és el de caure en allò gòtic o psicodèlic, i l'espectre constantment present del 'mal gust'. Moltes vegades es fa difícil assumir la responsabilitat de les imatges més perturbadores de les meves pel·lícules. Paradoxalment, quan miro de trepitjar terrenys nous, m'encoratja el fet de situar-me en una tradició de transgressió dins l'art."*

DOOR. Nina Shorina.

Rússia, 1986, 10', color. Animació de titelles. Inicialment, *Door* era un projecte de pel·lícula infantil, però amb l'evolució del règim soviètic Nina Shorina va decidir reescriure'l per a una audiència més adulta. *Door* és una faula sobre la situació absurda dels habitants d'un bloc d'apartaments que són incapaços de fer servir la porta principal, motiu pel qual fan servir d'altres entrades i sortides força més complicades, la qual cosa converteix aquest curt en una divertida al·legoria política.

Nina Shorina

Shorina va començar la seva carrera al cinema com a actriu. Es va interessar per la literatura i la pintura i va publicar els seus relats curts en revistes soviètiques d'avantguarda. Va estudiar a la Facultat de Films Documentals del VGIK, però la va decebre la manca d'oportunitats i la censura, i va trobar una sortida en l'animació. Al principi va realitzar films infantils, en els quals mostrava una visió crítica del sistema polític del seu país. Amb el temps ha abandonat l'animació per dedicar-se a realitzar pel·lícules en imatge real cada cop més experimentals, que treballen els conceptes d'identitat diferència, sempre presents a la seva obra. La seva filmografia inclou títols com **Tale of a Tall Man, Poodle, Dream, Alter Ego o Hall of Mirrors**.

ASHPUTTLE OR THE MOTHER'S GHOST. Susi Allender & Nag Vlademersky.

Austràlia, 1998, 11', color.

Animació de retallables.

Un conte màgic al voltant de l'esforç d'una mare per ajudar al seu fill a créixer, encara que això signifiqui tornar a la mort. Un relat obscur inspirat en l'obra "Aschenputtle" en la qual l'escriptora Angela Carter va partir dels germans Grimm.

Susi Allender

Allender és londinenca però viu a Melbourne des de fa nou anys, va cursar estudis de pintura tot i que sempre es va sentir fascinada pel cinema i els contes. L'animació és el lloc de trobada perfecte d'aquestes obsessions. Ha realitzat curtsmetratges en super-8, ha dissenyat genèrics de films, ha produït obra gràfica, murals i també ha exposat les seves pintures. "Ashputtle..." és el seu primer gran projecte.

Nag Vlademersky

Vlademersky ha realitzat des del 1985 curtsmetratges animats i d'imatge real a Austràlia i Anglaterra, servint-se de diferents tècniques i formats. Els seus films d'estudiant han recorregut el circuit mundial de festivals, i s'han estrenat al Regne Unit. Aquest és el seu primer gran projecte, en el qual hi ha invertit dos anys.

A GREEK TRAGEDY. Nicole van Goethem.

Bèlgica, 1985, 6', color. Dibuix animat.

Tres cariàtides intenten suportar el pes d'un temple grec. Aquesta divertida metàfora de l'alliberament femení va guanyar el 1986 l'Òscar al Millor Curtmetratge d'Animació.

Nicole van Goethem

Va néixer a Anvers (Bèlgica) el 1941, va tenir una formació clàssica en dibuix a la Royal Academy. Va fer de dibuixant de vinyetes, il·lustradora i dissenyadora comercial, i col·laborà amb el seu treball en diferents manifestacions feministes. Va treballar en els llargmetratges animats de Picha, **Tarzoan, Shame of the Jungle** (1974) i **The Missing Link** (1977). **A Greek Tragedy** és el seu primer curt com a realitzadora, i la primera part d'una trilogia, que està formada per **Full of Grace** (1987) i **Living Apart Together**, film que va quedar inacabat en morir la seva autora el 3 de març del 2000.

PREGUNTA POR MÍ. Begoña Vicario.

Espanya. 4', color. Animació amb sorra.

Hi ha gent que necessita vendre els seus òrgans per sobreviure i també d'altres als quals els hi prenen sense el seu consentiment. Aquest és un problema tan greu com amagat i la gent que ho pateix viu deseparada i amb por. **Pregunta por Mí** va obtenir el Goya al Millor Curtmetratge Animat el 1997.

Begoña Vicario

Va estudiar Bellas Artes a la Universitat del País Basc, facultat de la qual actualment n'és professora. La seva filmografia inclou d'altres títols com **Flesh, Desde entonces y Pasión por ti**.

"El cinema d'animació experimental és un mètode de coneixement de la realitat i una forma d'expressar-se, en la qual el realitzador o realitzadora investiga tant en l'àmbit dels continguts com en el dels materials del llenguatge, a través de cadascun dels fotogrames, en un continuum, amb la finalitat de recrear la seva percepció de la realitat, i a més no solament des dels seus elements objectuals sinó, sobretot, des de la capacitat expressiva del propi moviment"

EVERYBODY'S PREGNANT. Debra Solomon

EE.UU. 1997, 6', color. Dibuix animat.

Un relat, en clau d'humor, de la carrera d'obstacles que suposa per una dona tenir un fill quan s'ha de confiar la reproducció a l'enginyeria biològica.

Debra Solomon

És una compositora i animadora independent. La seva filmografia com a realitzadora es completa amb **Mr. Matisse** (1994).

LE CHAPEAU. Michèle Cournoyer.

Canadà, 1999, 6' 10". Dibuix a tinta sobre paper.

Una jove treballa de ballarina exòtica en un bar. Els barrets dels clients li fan pensar amb el visitant que va abusar d'ella quan era una nena petita. Els traços senzills en negre sobre blanc remarquen la crueta d'una història real.

Michèle Cournoyer

Va néixer el 1943. Va estudiar arts gràfiques, fotografia i animació a Anglaterra i Itàlia. Ha treballat de directora d'art i guionista en algunes produccions canadenques durant els anys 70. És autora de pel·lícules independents.